

Історія розвитку
гідрометеорологічної
мережі

Міжнародна мережа метеорологічних станцій

У другій половині XVIII століття була організована міжнародна мережа метеорологічних станцій у Європі (більше 30), що функціонувала 12 років. На початку XIX століття виникають перші державні мережі станцій і завдяки працям А.Гумбольдта в Німеччині закладаються основи метеорології та кліматології.

А.Гумбольдт

Перші записи погоди

Перші записи погоди Перші записи про погоду велись ще за 3000 років до нашої ери. У руських літописах повідомлення про погоду з'являються в другій половині IX століття.

В "Повісті минулих літ", наприклад, сповіщалось, що 867 рік у Києві був голодний, а в 1092 р. земля вигоріла і багато лісів і боліт займалися самі по собі.

Мангеймське метеорологічне товариство
У 1780 році було створено Мангеймське
метеорологічне товариство - перше, яке
організувало спостереження за погодою на
40 станціях по всьому світу, на підставі
яких Г. Брандес в 1820 році складає в
Німеччині перші синоптичні карти Європи.
Георг Бранд.

Перші інструментальні метеорологічні
спостереження на території України
Перші інструментальні метеорологічні
спостереження на території України
розпочаті у Києві в 1771 році. Наприкінці
XVIII ст. систематичні спостереження за
погодою, режимом р. Дніпра біля м. Києва
почав проводити видатний громадський
діяч та вчений М. Ф. Берлінський.

Історія розвитку
херсонського
гідрометеорологічного
фахового коледжу

Херсонський гідрометеорологічний технікум відкритий Постановою РНК від 9 липня 1944 р. за № 884221 і директивою Генерального штабу РКК від 5 серпня 1944 р.

Заняття в технікумі почалися 27 жовтня 1945 р. на трьох відділеннях: метеорологічне, гідрологічне, океанологічне. На перший рік існування технікум мав 278 студентів, а перший випуск молодих спеціалістів відбувся в 1947 р. Їх було всього 38 чоловік: 19 метеорологів і 19 океанологів. Через дев'ять років з дня створення технікуму океанологічне відділення було переведено до Морського технікуму м. Туансе

За роки існування технікум випустив багато фахівців за такими спеціальностями: метеорологія, гідрологія суші, океанологія, експлуатація та обслуговування гідрометеорологічних вимірювальних систем, прикладна екологія.

З 1 липня 1997 р., відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.05.97 р. № 526 “Про вдосконалення мережі вищих та професійно-технічних навчальних закладів” і згідно з наказом Міністерства освіти України від 20.06.1997 р. № 218 “Про реформування мережі вищих навчальних закладів, підпорядкованих Міністерству освіти України”, технікум став структурним підрозділом Одеського гідрометеорологічного інституту /ОГМІ/ IV рівня акредитації

У зв'язку зі створенням Одеського державного екологічного університету на базі Одеського гідрометеорологічного інституту (розпорядження Кабінету Міністрів України від 9.08.2001 р. №363-р “Про утворення Одеського державного екологічного університету”, наказ Міністерства освіти і науки України від 5.09.2001р. №624, наказ ректора Одеського гідрометеорологічного інституту від 7.09.2001 р.) та наказу ректора Одеського державного екологічного університету від 21.01.2002 р. № 12

Херсонський гідрометеорологічний технікум Одеського гідрометеорологічного інституту перейменовано в Херсонський гідро-метеорологічний технікум Одеського державного екологічного університету (ХГМТ ОДЕКУ).

Основними напрямками діяльності технікуму є:

підготовка згідно з державним контрактом і договірними зобов'язаннями висококваліфікованих фахівців для державної гідрометеорологічної служби та інших галузей народного господарства

України;

підготовка згідно з укладеними контрактами фахівців для іноземних країн на компенсаційній основі;

формування освіченої, гармонійно-розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технології, в системах управління та організації в умовах ринкової економіки;

комп'ютеризація навчального процесу;

поширення наукових знань серед населення, підвищення його загальноосвітнього і культурного рівня.

СПЕЦІАЛЬНОСТІ

У херсонському гідрометеорологічному фаховому коледжі є такі спеціальності як :

101 «Екологія»

103 «Наука про
землю»

207 «Водні біоресурси
Та аквакультури»

138 «технології захисту
навколишнього
середовища»

Наука про землю

- Наука про Землю- це комплекс наук, які вивчають Землю, її природні властивості, людство та результати його господарської діяльності. А ще це вчення, які досліджують інші планети, з огляду на можливості їх колонізації у майбутньому.
- Дисципліни для забезпечення фахової підготовки здобувачів вищої освіти ОПП«Науки про Землю»:Метеорологія та кліматологія
  - 1)Метеорологія та кліматологія
  - 2)Геологія та геоморфологія
  - 3)Гідрологія та океанологія
  - 4)Геофізика
  - 5)Загальне землезнавство
  - 6)Біогеографія
  - 7)Геоінформатика
  - 8)Ландшафтознавство
  - 9)Оцінка впливу на довкілля об'єктів 10надрокористування
  - 11)Пошук та розвідка корисних копалин
  - 12)Технології відкритої розробки корисних копалин
  - 13)Ґрунтовий покрив і земельні ресурси України та світу
  - 14)Екологічна експертиза та аудит
  - 15)Меліоративне ґрунтознавство

Детальний опис професії

гідрометеоролог

- ▶ Гідрометеоролог
- ▶ Гідрометеоролог проводить дослідження, розробляє та вдосконалює теоретичні моделі та методи вимірювання процесів, що стосуються кількості вологи в атмосфері, опадів, конденсації та трансформації вологи в рідкий, пароподібний або твердий стан.
- ▶ Також гідрометеоролог вивчає та досліджує склад, структуру та динаміку зміни гідросфери у зв'язку з впливом на неї життєдіяльності людини. Готує прогнози стану поверхневих вод та кількості опадів для застосування у різних галузях економіки.
- ▶ **Професійні обов'язки**
- ▶ проведення досліджень, розробка та вдосконалення теоретичних моделей та методів вимірювань, що стосуються переміщення вологи в атмосфері, опадів, конденсації вологи та перетворення її на твердий стан;
- ▶ дослідження, розробка та вдосконалення теоретичних моделей та методів вимірювань, пов'язаних із складом, будовою та динамікою гідросфери, вивчення впливу на ці процеси життєдіяльності людини та навколишнього середовища;
- ▶ відстеження змін у поверхневих водах, вмісту в них забруднюючих та шкідливих речовин за допомогою циклічних вимірювань певних параметрів води: температури, швидкості потоку, хімічного складу;
- ▶ підготовка матеріалів та створення графіків на підставі отриманих гідрологічних та метеорологічних досліджень;
- ▶ аналіз гідрологічних та метеорологічних даних, зібраних гідрометеорологічними станціями, та на їх основі підготовка негайних (до кількох годин), короткострокових (до одного дня), середньострокових (від 3 до 5 днів) та довгострокових (від 1 тижня до 1 місяця) прогнозів для використання у різних сферах економіки;
- ▶ розробка та перевірка документації, карток спостереження гідрометеорологічних станцій;
- ▶ вивчення явищ і процесів, пов'язаних з гідрологією, що загрожують середовищу: танення льодовиків, заростання русла рік, виснаження підземних вод, потрапляння забруднюючих речовин у воду та інші;
- ▶ узагальнення результатів досліджень з питань підтримки позитивних змін русла рік: рівень води, швидкість підвищення рівня води, швидкість потоку тощо;

ХАРКОВСЬКИЙ
ГИДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИЙ
ЦЕНТ

СТРУКТУРА ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ З ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЇ

1. Адміністрація. 2. Відділ бухгалтерського обліку та економіки. 3. Відділ гідрометеорологічного забезпечення. 3.1. Сектор гідрологічних прогнозів. 3.2. Сектор метеорологічних прогнозів. 3.3. Сектор агрометеорології. 3.4. Сектор автоматизованого прийому і передачі даних. 3.5. Сектор по визначенню агрогідрологічних властивостей ґрунтів. 4. Відділ метеорології. 5. Відділ гідрології, в т.ч. гідрологічні пости першого розряду (ГП-I):

Зміїв, Чугуїв, Ізюм, Яремівка, Безлюдівка, Протопоівка, Циркуни, Козача Лопань, Пересічне (Харківська область);
Стародубівка, Олексієво-Дружківка, Черкаське, Райське, Сіверськ, Бахмут, Торське (Донецька область).

6. Комплексна лабораторія спостережень за забрудненням природного середовища I групи.

6.1. Сектор спостережень за забрудненням атмосферного повітря в т.ч. пости спостереження за забрудненням атмосферного повітря (ПСЗ) № 9, № 11, № 12, № 13, № 16, № 17, № 18, № 19, № 21, № 24 (м. Харків). 6.2. Сектор спостережень за забрудненням поверхневих вод. 6.3. Сектор по вивченню річкових наносів. 7. Відділ аерологічних спостережень. 8. Відділ метрологічного та технічного забезпечення. 9. Сектор матеріально-господарського забезпечення. 10. Авіаметеорологічна станція цивільна (АМСЦ) Харків I розряду. 10.1. Сектор метеорологічних прогнозів. 10.2. Сектор метеорологічних спостережень та інформації. 10.3. Сектор технічного забезпечення. 11. Озерна гідрометеорологічна станція (О) Печеніги. 11.1. Т/х КС — 100 А «Шторм». 11.2. Озерні гідрометеорологічні пости першого розряду (ОГП-I):

Печеніги, Оскіл, Горохуватка, Сеньково, Старий Салтів (Харківська область). 11.3. Гідрологічні пости першого розряду (ГП-I): Куп'янськ, Огірцеве, Вовчанськ (Харківська область). 11.4. Озерний гідрометеорологічний пост другого розряду (ОГП-II) Графське (Харківська область). 12. Метеорологічна станція (М) Богодухів II розряду. 13. Метеорологічна станція (М) Великий Бурлук II розряду. 14. Метеорологічна станція (М) Золочів II розряду. 15. Метеорологічна станція (М) Ізюм II розряду. 16. Метеорологічна станція (М) Коломак II розряду. 17. Метеорологічна станція (М) Слобожанське II розряду. 18. Метеорологічна станція (М) Красноград II розряду. 19. Метеорологічна станція (М) Куп'янськ II розряду. 20. Метеорологічна станція (М) Лозова II розряду.

Історія міста Харків

Назва міста Харків походить, вірогідно, від річки Харків, хоча російський історик Микола Аристов пов'язує Харків з давнім половецьким поселенням Шарукань в околиці сучасного Харкова. Слід відкинути, як продукт народної етимології, й переказ, за яким назва Харків походить від одного з перших поселенців – козака Харка. Археологічні розкопи на території Харкова доводять, що тут було поселення вже за бронзової доби у 2 тисячолітті до Хр.; є також знахідки зі скіфського (6-3 ст. ст. до Хр.) та сарматського (2-1 ст. ст. до Хр.) періодів; в околицях Харкова знайдено ранньо-слов'янські сліди Черняхівської культури (2-6 ст. ст.) та слов'янське городище Донецьке з княжої доби. Проте, в 12-17 ст. теперішня територія Харкова належала до Дикого Поля, що його опановували половці, а згодом татари.

Цікаві та історичні події місця Харків

17 квітня 1872 в перший день Великодня, на Михайлівській площі Харкова відбулися масові заворушення, викликані невдалими розпорядженнями пристава 2-ї ділянки Харкова Шмельова. Він, щоб втихомирити натовп п'яних людей, наказав їздити по площі пожежному обозу. А від отриманих ударів померло кілька людей. Заворушення вляглися тільки через три дні, за активної участі архієпископа і губернатора. На згадку про цю подію на Михайлівській площі в 1899 р. було закладено будівлю судових установлень, яку відкрили у вересні 1902 р.

Лікувальних установ у Х. було обмаль: 1878 — 4 лікарні, 1904 — 8, усіх лікарів у м. 390: Кредитно-фінансових установ (банків) 1901 було 13, з 1867 постійно діяла в Х. біржа. Завдяки розбудові транспорту й торг. використанню Чорного й Азовського м. Х. став важливим центром півдня Рос. Імперії.

Початок театрального життя в Харкові датується кінцем 18 ст., але щойно 1842 збудовано окремий будинок для театру, заснованого 1790. У 1816 — 21 у Харкові виступав М. Щепкин (також і в укр. п'єсах І. Котляревського), з 1832 І. Дрейсіг, а згодом К. Соленик. 1870 почалися оперні вистави. У 1880 — 90-х рр. у Харкові виступали зі своїми труппами діячі укр. театру М. Кропивницький, М. Садовський, П. Саксаганський, М. Заньковецька та ін. На початку 20 ст. Г. Хоткевич організував робочий театр. На переломі 19 і 20 ст. у Харкові роблено перші спроби в ділянці кіна; хронікальні фільми робив А. Федецький, а художні О. Олексієнко. Тут працювали українські мистці: Д. Безперчий, С. Васильківський, М. Ткаченко, Марія Раєвська-Іванова, П. Любченко, М. Беркос, М. Самокиша та інші.

Література

- ▶ ru.wikipedia.org
- ▶ <http://www.myshared.ru>
- ▶ <https://www.dobovo.com/>
- ▶ <http://hgmt.at.ua/>